

Asia: VN/26856/2023

## **Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsäädännöksi**

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

### **Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset**

Alueidenkäyttölain luonnos sisältää monia tärkeitä uudistuksia, jotka edistävät kaavoituksen sujuvuutta ja joustavuutta. Kuitenkin joitain ehdotuksia on tarkasteltava kriittisesti, jotta ne vastaavat paremmin kulttuuriympäristön säilyttämisen, osallistavan päätöksenteon ja kestävä kehityksen periaatteita.

#### **Kulttuuriympäristöjen säilyttäminen:**

Luonnos korostaa maankäytön suunnittelussa taloudellista kilpailukykyä ja investointeja, mutta kulttuuriympäristön arvojen säilyttämiselle tulisi antaa selkeämpi asema. Erityisesti kaavoituksessa tulisi vahvistaa rakennetun ympäristön ja historiallisesti merkittävien kohteiden suojelua. Esimerkiksi maailmanperintökohteisiin liittyvät erityissäännökset ovat tarpeen, jotta ne eivät jää yleisten kaavamääräysten varaan. Lisäksi luonnon monimuotoisuuden ja maiseman arvojen huomioon ottamista tulisi korostaa kaikissa kaavatasoissa.

#### **Osallisuuden vahvistaminen:**

Nuorten ja eri ikäryhmien osallistumisen edistämiseksi kaavoitukseen tulisi kehittää konkreettisia menetelmiä. Esimerkiksi:

Digitaalisten osallistumiskanavien laajentaminen, jotta eri ikäryhmät pääsisivät helpommin mukaan keskusteluun.

Selkeämmät ohjeet kuntien osallistumissuunnitelmiin, jotka edellyttäisivät eri väestöryhmien huomioon ottamista.

Kestävä kehitys:

Sosiaalinen kestävyys: Kaavoituksessa tulisi turvata kaikkien asukkaiden saavutettavuus palveluihin ja viihtyisään ympäristöön. Ehdotuksessa mainitut joukkoliikenteen ja pyöräilyinfrastruktuurin parannukset ovat hyvä alku, mutta niihin tulisi liittää konkreettiset velvoitteet.

Kulttuurinen kestävyys: Kaavoituksessa tulisi säilyttää alueiden historiallinen ja kulttuurinen identiteetti, erityisesti maaseudulla ja kaupunkien vanhoissa osissa.

#### **Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät**

-

#### **Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet**

-

#### **Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava**

-

#### **Kommentit luvusta 5 Yleiskaava**

-

#### **Kommentit luvusta 6 Asemakaava**

-

#### **Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset**

-

#### **Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset**

-

#### **Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset**

-

#### **Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset**

-

#### **Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa**

-

**Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä**

-

**Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu**

-

**Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto**

-

**Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset**

-

**Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset**

-

**Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset**

-

**Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku**

-

**Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset**

-

**Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset**

-

**Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset**

-

**Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsiksi)**

-

**Kommentit rakentamislain muuttamisesta**

-

**Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.**

-

Vihreälehto Ira  
Suomen kulttuuriperintökasvatuksen seura